

ELS INFILTRATS

UNA REFLEXIÓ SOBRE ELS MÈTODES D'INFILTRACIÓ

Eva Golinger

www.aporrea.org

“...Promovíem tàctiques per a dividir, conquerir i debilitar, a través de diverses maneres, una organització...” (extracte d’una explicació del programa de contraintel·ligència del FBI, 1960s)

Els cossos de seguretat i intel·ligència d’Estats Units són experts en subversió i infiltració. Una de les tàctiques efectives que han desenvolupat durant més de mig segle ha estat la penetració i infiltració de moviments d’esquerres a Estats Units i Amèrica Llatina, per “debilitar i neutralitzar” les seves accions. Així acabaren amb el partit comunista més poderós fora de la Unió Soviètica durant els anys trenta fins als cinquanta, que fou dins dels propis Estats Units. Després, aquest programa de contraintel·ligència i subversió fou convertit en l’anomenat “COINTELPRO” (programa de contraintel·ligència) de l’FBI que tenia com a objectiu “la infiltració, perturbació i neutralització” dels moviments d’esquerres claus a Estats Units durant els anys seixanta i setanta.

També denominats “programes d’interrupció”, aquestes estratègies de l’FBI tenien com a propòsit “exposar, interrompre, maldirigir, desacreditar i neutralitzar” les activitats dels moviments afro-americans, anti-guerra, socialistes i d’esquerres. Els seus blancs principals foren les Panteres Negres, el moviment indígena americà (AIM), els “brown berets”, els Estudiants per una Societat Democràtica (SDS), les Weatherman i el moviment de Malcolm X, líder antiimperialista i antiracista.

Els agents de COINTELPRO reberen instruccions per a “prendre un enfocament entusiasmats i creatiu enfront aquest nou pla de contraintel·ligència”, incloent l’ús dels mitjans de comunicació per a “desinformar, interrompre o neutralitzar” les accions de les organitzacions socials i per a “ridiculitzar-les i desacreditar-les”. Però els agents més efectius foren els infiltrats o els que anomenaven “agents de provocació”, aquells que infiltraven als moviments socials i provocaven i promovien accions i iniciatives violentes. Aquestes accions incloïen l’ús d’explosius, atacs contra cossos policials o altres entitats governamentals, incendis, furts i altres accions criminals i violentes. Les accions de violència -provocades pels infiltrats- servien per a criminalitzar els moviments, empresonar els seus membres, desacreditar-los davant la opinió pública i causar conflictes interns i pèrdua de confiança.

Documents desclassificats que evidencien aquestes accions i estratègies utilitzades per l’FBI contra els moviments socials demostren que quasi totes les accions violentes comeses per grups com les Panteres Negres, AIM, SDS i altres grups estudiantils i anti-guerra, foren promogudes, provocades o executades pels infiltrats. Per exemple, una memoràndum de l’FBI de l’any 1968 destaca les accions d’aquest programa que buscava “exposar,

interrompre i neutralitzar les activitats de les diferents organitzacions de la Nova Esquerra, el seu lideratge i els seus partidaris” a través “d’instigació de violència a les universitats”, “la interrupció de grups estudiantils”, “l’eliminació de professors radicals” i “el robatori de documents importants dels moviments estudiantils i socials”. També buscaven “bloquejar el desenvolupament d’un moviment anti-guerra” i la “provocació de confrontacions violentes” enlloc de manifestacions pacífiques i massives.

Per exemple, en una ocasió, l’FBI va enviar una carta anònima titulada “Carta oberta als trotskistes” que fou dissenyada per a crear molèstia i desànim dins del partit sobre la seva participació en el nou moviment anti-guerra. En particular, l’FBI buscava crear conflictes dins del partit de treballadors socialistes (SWP) i l’aliança de joves socialistes (YSA) sobre la seva participació en una conferència anti-guerra al novembre de 1965. Això causà dubtes i pertorbacions internes, a més d’una falta de confiança i un sentiment de competició entre ells mateixos. Després, l’organització més popular i respectada dins del moviment anti-guerra, Estudiants per una Societat Democràtica (SDS), va acabar separant-se del moviment nacional i mai més enfocà les seves energies en un moviment massiu i unit. La culpa d’aquestes divisions fou dirigida cap als trotskistes, els quals foren acusats de ser “destructors i divisors”, acabant aleshores, amb la possibilitat d’un moviment massiu i nacional de l’esquerra d’Estats Units.

Altres tàctiques que utilitzava l’FBI per a debilitar els moviments socials incloïen un programa d’espionatge. Gravaven converses telefòniques, col·locaven micròfons a les cases dels membres de les organitzacions, robaven i llegien el seu correu, entraven clandestinament a les seves cases i oficines; però el propòsit principal d’aquest treball d’espionatge no era la recollida d’intel·ligència i informació, sinó la imposició d’un estat de paranoia. L’FBI volia que els líders i figures importants dels moviments d’esquerres se sentissin “perseguits” per la intel·ligència d’Estats Units, per induir la paranoia i distreure’ls de les seves activitats polítiques. També fabricaven comunicacions i correspondència entre membres d’organitzacions i grups seguits per l’FBI, per promoure divisions i conflictes interns. Utilitzaven l’ús de la “propaganda negra” (tot i ser il·legal dins dels Estats Units), que era la fabricació i distribució de publicacions en nom d’una organització que era blanc de l’FBI, amb la intenció de manipular el seu posicionament i els seus objectius per aconseguir desacreditar-los i promoure tensions internes dins el moviment. Un document del congrés d’Estats Units titulat “El programa d’accions clandestines de l’FBI per a destruir el partit de les Panteres Negres”, detalla “l’esforç per promoure violència entre les Panteres Negres i altres organitzacions ben armades i potencialment violentes”. Un dels mètodes que utilitzaven fou la producció i distribució d’una sèrie de caricatures suposadament dissenyades per les Panteres Negres que es burlaven d’altres organitzacions afro-americanes. Segons el memoràndum de l’FBI, aquesta tàctica fou utilitzada amb la intenció “d’explotar totes les vies existents per a crear més conflictes i divisions dins de les Panteres Negres”.

La desinformació o “propaganda gris” era una altra tècnica utilitzada per l’FBI per a debilitar els moviments socials. L’FBI entregava desinformació

sistemàticament als mitjans de comunicació sobre grups i individus amb l'intenció de desacreditar-los i promoure tensions internes. Això també fou utilitzat com una manera eficient de condicionar l'opinió pública per a justificar les accions excessives de l'FBI i la policia contra aquests grups. Un memoràndum de l'FBI que promovia una informació fabricada sobre un suposat conflicte entre les Panteres Negres i el Comitè Coordinador d'Estudiants No-violents (SNCC) començava: "Es recomana que la nota adjunta sigui entregada als mitjans de comunicació de manera confidencial com una mesura de contraintel·ligència per ajudar a neutralitzar els extremistes Panteres Negres i promoure una divisió entre ells i el Comitè Coordinador d'Estudiants no-violents (SNCC)".

Però el mètode més utilitzat per a neutralitzar els moviments fou l'ús dels infiltrats i els "agents de provocació". Els "agents de provocació" foren utilitzats específicament per promoure o executar activitats il·legals i violentes que poguessin ser atribuïdes a membres clau d'organitzacions o al moviment complet. Agents de provocació també estaven encarregats de causar problemes i conflictes que interrompien el funcionament intern dels grups i assistia amb la divulgació de desinformació. Milers d'infiltrats i agents de provocació foren utilitzats contra l'esquerra dels Estats Units durant els anys seixanta i setanta. Segons un article del New York Times, l'FBI utilitzava 316 infiltrats entre 1960 i 1976 dins del Partit de Treballadors Socialistes (SWP) i l'Aliança de Joves Socialistes (YSA). Quaranta-dos d'aquests infiltrats arribaren a ocupar càrrecs importants en aquests partits i així participaren en la formació de les polítiques de les organitzacions. I tenien més de setanta infiltrats dins del partit de les Panteres Negres als anys seixanta que foren responsables de grans quantitats d'actes violents i de la mort de grans líders i vocals com Fred Hampton, de sols 21 anys, que fou assassinat brutalment per l'FBI al seu apartament de Chicago durant la matinada del 4 de desembre de 1969 (l'infiltrat havia fet un mapa de l'apartament de Fred Hampton perquè l'FBI sabés exactament on trobar-lo i amb l'ús de la desinformació, aconseguiren convèncer la opinió pública que Hampton era un "criminal" de tendència "violenta", i així justificar el seu assassinat).

Una altra tècnica que utilitzaven els infiltrats era el què anomenaven "malmarcació" o la pràctica de crear sospites -a través de rumors i la fabricació d'una evidència- sobre membres i quadres del moviment -fidels i de plena confiança- que normalment ocupaven posicions claus, per donar la impressió de que eren infiltrats o informants de l'FBI. El propòsit d'aquesta tàctica era "aïllar i eliminar" el lideratge de les organitzacions. I ho utilitzaven tot i saber que podria resultar en la violència extrema contra els individus sota sospita.

Aquests mètodes, que efectivament aconseguiren destruir moviments importants de l'esquerra dels Estats Units, són els que avui en dia utilitza la intel·ligència d'Estats Units contra els pobles revolucionaris. S'ha de prendre el què li passà a l'esquerra d'Estats Units com una lliçó amarga i aprendre com neutralitzar aquestes estratègies d'infiltració i provocació per assegurar el futur de la revolució. Això requereix un veritable i sincer treball d'investigació per no caure en la trampa de "marcar" o "sospitar" de qualsevol persona dins de la revolució (una cosa que serveix per a dividir i debilitar-nos).